

MÄÄRUS

22.06.2026 nr 20

Tehisaru kasutuselevõtmise toetus

Määrus kehtestatakse riigieelarve seaduse § 53¹ lõike 1 ja § 55¹ lõike 2 alusel

1. peatükk Üldsätted

§ 1. Reguleerimisala

- (1) Määrusega kehtestatakse tehisaru kasutuselevõtmise toetuse andmise, kasutamise ning tagasinõudmise ja -maksmise tingimused ja kord.
- (2) Toetuse taotlemise, määramise, kasutamise ja tagasinõudmisega seotud teavet ja dokumente esitatakse Vabariigi Valitsuse 31. juuli 2014. a määruses nr 121 „Struktuuritoetuse registri pidamise põhimäärus“ nimetatud struktuuritoetuse registri e-toetuse keskkonnas.

§ 2. Riigiabi

- (1) Määruse alusel antav toetus on vähese tähtsusega abi komisjoni määruse (EL) 2023/2831, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L, 2023/2831, 15.12.2023), (edaspidi *VTA määrus*) tähenduses ning sellele kohaldatakse VTA määruses ja konkurentsiseaduse §-s 33 sätestatud.
- (2) Määruse alusel ei anta toetust VTA määruse artikli 1 lõikes 1 sätestatud juhtudel.
- (3) Taotlejale VTA määruse kohaselt antud abi koos määruse raames antava abiga ei tohi ületada VTA määruse artikli 3 lõikes 2 sätestatud piirmäära.
- (4) Kontserni kuuluvatele või muul viisil seotud ettevõtjatele abi andmise korral loetakse üheks ettevõtjaks sellised ettevõtjad, kes on VTA määruse artikli 2 lõike 2 kohaselt omavahel seotud.

§ 3. Terminid

Määruses kasutatakse termineid järgmises tähenduses:

- 1) projekt on tehisaru kasutuselevõtmine määruses kirjeldatud viisil ja eesmärkidel;
- 2) tehisaru vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2024/1689, millega nähakse

ette tehisintellekti käsitlevad ühtlustatud õigusnormid ning muudetakse määruseid (EÜ) nr 300/2008, (EL) nr 167/2013, (EL) nr 168/2013, (EL) 2018/858, (EL) 2018/1139 ja (EL) 2019/2144 ning direktiive 2014/90/EL, (EL) 2016/797 ja (EL) 2020/1828 (tehisintellekti käsitlev määrus) (ELT L, 2024/1689, 12.07.2024), artikli 3 lõike 1 määratlusele;

3) topeltrahastamine on sama tegevuse, sama kulu või sama tulemuse rahastamine samal ajal mitmest tagastamatust toetusallikast;

4) ühikuhind on toetuse standarditud summa ühe projekti kohta, mille alusel loetakse kulu tulemuse saavutamise korral abikõlblikuks.

§ 4. Toetuse andmise eesmärk ja oodatav tulemus

(1) Toetuse andmise eesmärk on soodustada tehisarulahenduste testimist ja kasutuselevõtmist Eesti äriühingutes.

(2) Toetuse tulemusena võtab äriühing toote, teenuse või protsessi tõhustamiseks kasutusele tehisarulahenduse, mille tulemuslikkust hinnatakse vähemalt ühe järgmise näitaja alusel:

- 1) müügitulu kasv;
- 2) kuluefektiivsuse paranemine;
- 3) tootlikkuse kasv;
- 4) ekspordikäibe kasv;
- 5) äriprotsesside automatiseerituse määra tõus.

§ 5. Toetuse rakendamine

Toetuse taotlusi menetleb, taotluse rahuldamise, rahuldamata jätmise ja toetuse tagasinõudmise otsuseid ja toetuse makseid teeb ning toetuse kasutamist kontrollib Ettevõtluse ja Innovatsiooni Sihtasutus (edaspidi *EIS*).

2. peatükk

Toetatavad tegevused, kulude abikõlblikkus ja toetuse määr

§ 6. Toetatavad tegevused

(1) Toetust antakse projektile, mille tegevus panustab §-s 4 nimetatud eesmärgi ja oodatava tulemuse saavutamisse.

(2) Toetatavad tegevused on:

- 1) tehisarutoote või -lahenduse arendus ja turule toomise ettevalmistus;
- 2) tehisaru integreerimine olemasolevasse tootesse, teenusesse või protsessi.

(3) Toetatavate tegevuste tulemus peab olema kontrollitav vähemalt prototüübi või testitulemuste alusel, mis esitatakse lõpparuandes.

§ 7. Abikõlblik kulu

Abikõlblik on § 6 lõikes 2 nimetatud tegevuse elluviimiseks vajalik kulu ühikuhinna alusel.

§ 8. Projekti abikõlblikkuse periood

(1) Projekti abikõlblikkuse periood on taotluse rahuldamise otsuses määratud ajavahemik, millal toimuvad projekti elluviimiseks vajalikud tegevused.

(2) Projekti abikõlblikkuse periood algab taotluse esitamise kuupäevast või taotluses märgitud ning taotluse rahuldamise otsuses sätestatud hilisemast kuupäevast ning lõpeb taotluse rahuldamise otsuses sätestatud kuupäeval.

(3) Projekti abikõlblikkuse periood kestab kuni üheksa kuud.

(4) Projekti abikõlblikkuse perioodi on EIS-il õigus pikendada üks kord kuni kolme kuu võrra põhjendatud juhul taotleja kirjaliku avalduse alusel.

(5) Projekt loetakse lõppenuks, kui EIS on lõpparuande kinnitanud.

§ 9. Toetuse summa ja osakaal

(1) Toetust antakse ühikuhinna alusel. EIS ei hinda kulude tegelikku jaotust.

(2) Toetuse summa projekti kohta on 20 000 eurot.

(3) Ettevõtja omafinantseering on minimaalselt 20 protsenti projekti abikõlblikest kuludest.

3. peatükk

Nõuded taotlejale ja taotlusele ning toetuse taotlemine

§ 10. Nõuded taotlejale

(1) Toetust võib taotleda Eesti äriregistrisse kantud äriühing, kelle eelmise majandusaasta müügitulu oli vähemalt 200 000 eurot.

(2) Taotleja peab vastama järgmistele nõuetele:

- 1) taotleja maksu- ja maksevõlg riigile koos intressidega ei ole suurem kui 100 eurot või selle tasumine on ajatatud ning maksed on tehtud ajakava kohaselt;
- 2) taotleja on nõuetekohaselt täitnud maksudeklaratsioonide esitamise ja äriregistrile majandusaasta aruannete esitamise kohustuse;
- 3) taotleja või tema üle valitsevat mõju omava isiku suhtes ei ole algatatud likvideerimis-, sundlõpetamis- või pankrotimenetlust ega tehtud pankrotiotsust;
- 4) taotlejal ja tema seaduslikul esindajal ei ole kehtivat kriminaalkaristust;
- 5) taotleja on nõuetekohaselt tagasi maksnud varem riigieelarvelistest või Euroopa Liidu struktuurivahenditest eraldatud tagasinõutud toetuse, kui nõude täitmise tähtpäev on saabunud;
- 6) taotleja ei ole toetatavale tegevusele saanud ega taotlenud toetust samal ajal punktis 5 sätestatud vahenditest.

§ 11. Nõuded taotlusele

Taotlus peab sisaldama:

- 1) taotleja nime, registrikoodi, telefoninumbrit ja e-posti aadressi;
- 2) projekti nime;
- 3) projekti kirjeldust, milles antakse ülevaade probleemist, kasutusjuhust, tegevustest, eesmärgist ja oodatavast tulemusest;
- 4) projekti algus- ja lõppkuupäeva;
- 5) projekti omafinantseeringu suurust ja allikat.

§ 12. Toetuse taotlemine

- (1) Toetust taotletakse jooksvalt kuni toetuse eelarve ammendumiseni.
- (2) Taotleja, samuti temaga samasse kontserni kuuluv äriühing võib määruse alusel toetust saada ühe korra.
- (3) EIS teavitab oma veebilehel toetuse eelarve suurusest ning taotluste vastuvõtmise alustamisest, lõpetamisest ja peatamisest.
- (4) Taotlusvooru alguskuupäevast teavitab EIS oma veebilehel vähemalt kümme kalendripäeva enne taotluste vastuvõtu algust.
- (5) EIS peatab taotluste vastuvõtmise ja teavitab sellest oma veebilehel, kui taotluste rahastamiseks ettenähtud eelarve jääk võrdsustub nendes menetluses olevates taotlustes märgitud toetuste summaga, mille suhtes ei ole veel otsust tehtud.

4. peatükk Taotluse menetlemine

§ 13. Taotluse menetlemine

- (1) Taotluse menetlemise tähtaeg on 20 tööpäeva taotluse saamisest arvates.
- (2) Taotluse menetlemise aega võib põhjendatud juhul pikendada kuni kümne tööpäeva võrra, millest teavitatakse taotlejat.
- (3) Kui taotleja või taotluse nõuetele vastavuse kontrollimisel avastatakse puudusi, teavitatakse sellest taotlejat ja antakse puuduste kõrvaldamiseks kümme tööpäeva, mille võrra pikeneb taotluse menetlemise tähtaeg.
- (4) EIS teeb taotluse rahuldamata jätmise otsuse taotlust sisuliselt hindamata, kui:
 - 1) taotleja ei ole lõikes 3 nimetatud tähtaja jooksul puudusi kõrvaldanud;
 - 2) taotlus või taotleja ei vasta vähemalt ühele määruses kehtestatud nõudele ning mittevastavust ei ole võimalik kõrvaldada.

§ 14. Taotluse rahuldamine ja rahuldamata jätmine

- (1) Taotlus rahuldatakse, kui taotleja ja taotlus vastavad määruses kehtestatud nõuetele ning taotluse rahastamiseks on piisavad eelarvelised vahendid.
- (2) Taotluse rahuldamise otsuses märgitakse:
 - 1) projekti abikõlblikkuse periood;
 - 2) lõpparuande esitamise tähtaeg ja kord;
 - 3) toetuse väljamaksmise tingimused ja kord.
- (3) Taotluse rahuldamata jätmise otsus tehakse juhul, kui:
 - 1) taotleja või taotlus ei vasta määruses kehtestatud nõudele;
 - 2) taotleja mõjutab õigusvastaselt taotluse menetlemist;
 - 3) taotlusvooru eelarve on ammendunud.

5. peatükk

Taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamine

§ 15. Taotluse rahuldamise otsuse kehtetuks tunnistamine

EIS võib taotluse rahuldamise otsuse tunnistada osaliselt või täielikult kehtetuks, kui:

- 1) toetuse saaja ei täida taotluse rahuldamise otsuses sätestatud kohustusi või ei saavuta § 4 lõigetes 1 ja 2 nimetatud eesmärki;
- 2) selgub, et taotluses on esitatud valeandmeid või varjatud olulisi asjaolusid;
- 3) projekti ei ole võimalik lõpetada otsuses märgitud tähtjaks ning pikendamise eeldused § 8 lõike 4 järgi ei ole täidetud.

6. peatükk

Aruande esitamine ja toetuse maksmine

§ 16. Aruande esitamine

(1) Projekti lõpparuanne esitatakse 30 kalendripäeva jooksul projekti abikõlblikkuse perioodi lõppemisest arvates.

(2) Lõpparuanne sisaldab vähemalt:

- 1) projekti peamiste tegevuste kirjeldust;
- 2) teavet § 4 lõigetes 1 ja 2 nimetatud eesmärgi saavutamise kohta;
- 3) projekti tulemusel saavutatud muutust;
- 4) projekti mõju äriühingu majandustulemustele.

(3) EIS kinnitab lõpparuande või lükkab selle tagasi 30 kalendripäeva jooksul, määrares vajaduse korral tähtaja aruande täiendamiseks.

§ 17. Toetuse maksmine

Toetus makstakse välja pärast lõpparuande kinnitamist.

7. peatükk

Toetuse saaja kohustused ning EIS-i õigused ja kohustused

§ 18. Toetuse saaja kohustused

Toetuse saaja on kohustatud:

- 1) viima ellu projektis kavandatud tegevused ja saavutama § 4 lõigetes 1 ja 2 nimetatud eesmärgi;
- 2) esitama lõpparuande nõuetekohaselt ja tähtjaks;
- 3) tagama projekti tulemuse kontrollitavuse;
- 4) teavitama EIS-i viivitamata olulistest muudatustest, mis mõjutavad projekti elluviimist või nõuetele vastavust;
- 5) vältima topeltrahastamist;
- 6) säilitama vähese tähtsusega abi andmisega seotud andmeid koos teabe ja asjakohaste lisadokumentidega kümme aastat abi saamisest arvates.

§ 19. EIS-i õigused ja kohustused

(1) EIS-il on õigus kontrollida projekti elluviimist ning nõuda asjakohaseid selgitusi ja dokumente.

(2) EIS-il on kohustus:

- 1) nõuda toetus tagasi, kui esinevad tagasinõude alused;
- 2) avaldada toetuse saaja nimi ja toetuse summa oma veebilehel.

8. peatükk Finantskorrektsioonid ja vaidemenetlus

§ 20. Toetuse tagastamine ja tagasinõue

Toetus nõutakse osaliselt või täielikult tagasi riigieelarve seaduse § 55¹ lõikes 1 ettenähtud alustel või lisaks juhul, kui:

- 1) eesmärki § 4 lõigete 1 ja 2 tähenduses ei saavutata või see ei ole tõendatud;
- 2) esineb topeltrahastamine.

§ 21. Vaidemenetlus

Enne EIS-i toimingut või otsuse peale halduskohtusse kaebuse esitamist võib esitada vaide EIS-ile. Vaide lahendab EIS haldusmenetluse seaduses sätestatud korras.

(allkirjastatud digitaalselt)
Erkki Keldo
majandus- ja tööstusminister

(allkirjastatud digitaalselt)
Ahti Kuningas
kantsler